

โครงการคนพันธุ์อา

ความหมาย

โครงการคนพันธุ์อา (Project on Creating Pan R People) เป็นโครงการที่จัดขึ้นสำหรับนักเรียนนักศึกษาที่เรียนสายอาชีวศึกษาหรือสายอาชีพ เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสายอาชีวศึกษาหรือสายอาชีพให้ผู้สำเร็จการศึกษามีความรู้ มีความสามารถ มีงานทำอย่างมั่นคง และมีคุณธรรมในวิชาชีพ

ความเป็นมา

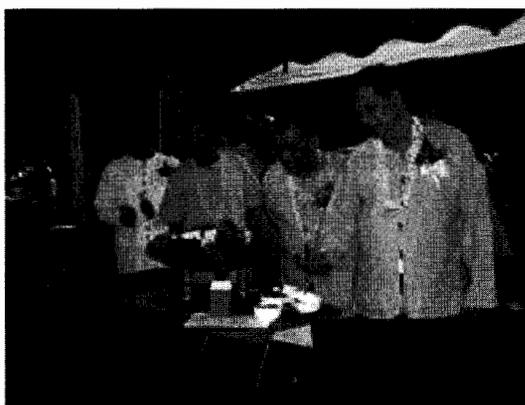
จากผลการวิจัยเกี่ยวกับการเรียนการสอนอาชีวศึกษา พบประเด็นต่างๆ หลากหลาย เช่น ผู้ปกครองยังไม่ให้ความสำคัญมากนักในการเรียนอาชีวศึกษา ซึ่งเป็นค่านิยมที่ผิด เนื่องจากประเทศจะพัฒนาได้ต้องใช้การสร้าง การซ่อม และการใช้เทคโนโลยีหรือเครื่องกลต่างๆ ปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมของนักเรียนนักศึกษาอาชีวศึกษา โดยภาพรวมมีความรุนแรงพอสมควร โดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สูบบุหรี่ในสถานศึกษาหรือนอกสถานศึกษา รองลงมาคือ ดื่มสุราหรือของมีเมาในสถานศึกษาหรือตามสถานเริงรมย์ ปัญหาด้านการบริโภคนิยมและใช้จ่าย เกินตัวของนักเรียนนักศึกษาอาชีวศึกษา โดยภาพรวมมีความรุนแรงมาก โดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ใช้จ่ายฟุ่มเฟือยเกินตัว ซื้อสินค้าตามกระแสนิยม เช่น โทรศัพท์มือถือ เสื้อผ้าของใช้ เครื่องสำอางราคาแพง รองลงมาคือเที่ยวเตร่ตามห้างสรรพสินค้า โรงภาพยนตร์ ซึ่งเป็นพฤติกรรมที่เป็นปัญหารุนแรงมาก ปัญหาด้านการกระทำผิดทางเพศของนักเรียนนักศึกษาอาชีวศึกษา โดยภาพรวมมีความรุนแรงมาก โดยที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือคบเพื่อนต่างเพศ ในลักษณะชู้สาว รองลงมาคือ มีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร ซึ่งเป็นพฤติกรรมที่เป็นปัญหารุนแรงมาก ปัญหาด้านการเรียนของนักเรียนนักศึกษาอาชีวศึกษา โดยภาพรวม มีความรุนแรงอยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ไม่เอาใจใส่ต่อการเรียน รองลงมาคือมาเรียนสาย ปัญหาด้านการประพฤติปฏิบัติตนของ

นักเรียนนักศึกษาอาชีวศึกษา โดยภาพรวมมีความรุนแรงมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ แสดงกิริยาและพูดจาไม่สุภาพกับเพื่อน รองลงมา คือ แต่งกายไม่ถูกระเบียบหรือไม่สุภาพ ซึ่งเป็นพฤติกรรมที่เป็นปัญหารุนแรงมาก

สำนักงานคณะกรรมการอาชีวศึกษา ได้ทำการสำรวจเมื่อปี พ.ศ. 2546 พบว่านักเรียนยังสนใจเรียนสายสามัญ 70 % เรียนสายอาชีวศึกษาเพียง 30 % ขณะนั้นกำลังอยู่ในกระแสขาดแคลนแรงงาน ซึ่งตรงกับสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา(สกศ.) ได้เปิดเผยว่า สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา(สกศ.) ได้รับความร่วมมือจาก นายวิทยากร เชียงกูล คณบดีวิทยาลัย นวัตกรรมสังคม มหาวิทยาลัยรังสิต ในการศึกษาวิจัยสถานะการศึกษาไทย ปี2549-2550 โดยผู้วิจัยได้สรุป วิเคราะห์ ประเมินผลการปฏิรูปการศึกษาในรอบปีที่ผ่านมา มีข้อสรุปที่น่าสนใจคือ ในเดือนกุมภาพันธ์ 2550 มีผู้สำเร็จการศึกษาที่ว่างงานราว 1 แสนคน หรือคิดเป็น 18.5 % ของผู้ว่างงานทั้งหมดราว 5 แสนคน แต่แรงงานด้านอาชีวศึกษาระดับกลางและระดับสูง ในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ยังขาดแคลน จากปัญหาที่หลากหลาย ดังกล่าว สำนักงานคณะกรรมการอาชีวศึกษา ซึ่งมีนายวีรศักดิ์ วงษ์สมบัติ เป็นเลขาธิการคณะกรรมการอาชีวศึกษา จึงจัดทำ “โครงการคนพันธุ์อา” ขึ้นเมื่อปี 2546 โดยเริ่มจากการไปพูดคุยชักชวนนักเรียนที่กำลังเรียนในชั้นมัธยมศึกษาให้มาเรียนต่อในโรงเรียนสายอาชีวศึกษา มีแนวความคิดในการรับสมัครนักเรียนมาเรียนสาขาวิชาชีพ คือ ใครอยากเรียนสาขาวิชาชีพใดต้องได้เรียน ไม่ต้องสอบ ยิ่งหากใครเป็นลูกหลานเกษตรกรด้วยแล้ว สมัครเรียนหลักสูตรปวช.เกษตรกรรมได้ฟรี มีที่พักฟรี อาหารฟรี ค่าเทอมฟรี เป็นต้น นอกจากนั้นนายวีรศักดิ์ วงษ์สมบัติ ยังได้ไปพูดคุยชักชวนสถานประกอบการ โรงงานอุตสาหกรรม โรงแรมห้างร้าน ฯลฯ เพื่อให้ความร่วมมือในการให้

นักเรียน นักศึกษาอาชีวศึกษาไปฝึกงาน การเรียนการสอนนั้นจึงมุ่งพัฒนาคุณภาพอาชีวศึกษาด้วยการ “ปรับวิธีเรียน เปลี่ยนวิธีสอน ปฏิรูปวิธีสอบ” ให้นักศึกษาเรียนนอกห้องเรียนและฝึกปฏิบัติจริงทั้งในสถานประกอบการข้างถนนและชุมชน เพื่อสร้างความมั่นใจเมื่อสำเร็จการศึกษาออกไปประกอบอาชีพรวมทั้งส่งเสริมให้นักศึกษาทำวิจัยแบบง่ายๆ และนำการวิจัยมาใช้ในโครงการประกวดสิ่งประดิษฐ์ของคนรุ่นใหม่ที่มีตั้งแต่ระดับมัธยมศึกษาจนถึงระดับปริญญาโทและเอก มีนักศึกษานักศึกษาที่เรียนสายอาชีวศึกษานี้จึงได้ชื่อว่าเป็น “คนพันธุ์อา”

คำว่า “อา” นั้นย่อมาจากคำว่า “อาชีวศึกษา” และคนที่ช่วยคิดคำนี้ให้คือ นายมีชัยวัญแสงสุวรรณ และได้ขยายความเพิ่มเติมอีกว่า “คนพันธุ์อา” กำเนิดขึ้น โดย “อา” มาจาก “อาชีวศึกษา” “คนพันธุ์อา” จึงหมายถึง “นักศึกษาอาชีวะ ซึ่งเป็นคนรุ่นใหม่ที่สดใส มีความรู้ความสามารถ มีคุณสมบัติ 5 Rs คือ 1. Relation (มิตรภาพ) 2. Responsibility (ความรับผิดชอบ) 3. Refresh (ความสดใส) 4. Representative (ความเป็นแบบอย่างที่ดี) 5. Rescue (ความสามารถในการช่วยเหลือ)

นายวิรัชศักดิ์ วงษ์สมบัติ

โครงการคนพันธุ์อาและกิจกรรมต่างๆ

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (สอศ.) ได้จัดทำโครงการและกิจกรรมเกี่ยวกับ “คนพันธุ์อา” ที่หลากหลายหลายโครงการหลายกิจกรรมด้วยกัน ดังนี้

1. โครงการสร้างสรรค์คนพันธุ์อา “สร้างมืออาชีพสู่ครัวไทยทั่วโลก” (Build World Class Culinary Professionals) โครงการนี้เป็นไปตามนโยบายของรัฐบาลที่จะมุ่งเน้นผลักดันอาหารไทยให้เป็นที่รู้จักไปทั่วโลก และการมองเห็นช่องทางเศรษฐกิจของตลาดอาหารไทยในต่างประเทศซึ่งยังมีโอกาสเติบโตขึ้นอีกมาก และสามารถสร้างเงินตราเข้าประเทศได้อย่างมหาศาล โดยที่

ยังขาดแคลนแรงงานที่มีฝีมือในระดับปฏิบัติงานเป็นจำนวนมาก

โครงการสร้างสรรค์คนพันธุ์อา สร้างมืออาชีพสู่ครัวไทยทั่วโลกนี้ ยังเปิดโอกาสให้อาจารย์และนักเรียนอาชีวะที่เรียนทางด้านคหกรรมอาหาร ได้เรียนรู้ประสบการณ์ดีๆ จากการเข้าอบรมเชิงปฏิบัติการและสาธิตการประกอบอาหาร จากวิทยากรผู้เชี่ยวชาญทางด้านอาหารระดับแนวหน้า อาทิ เชฟจากโรงแรมโอเรียนเต็ล ผู้เชี่ยวชาญด้านการประกอบอาหารจากโรงเรียนสอนทำอาหาร เลอ กอร์ ดอง เบลอ และผู้เชี่ยวชาญด้านเบอเกอร์ จากคาร์ฟูร์ เป็นต้น

(ภาพบน) ผู้เข้าร่วมการแข่งขันทำชิงเซฟ

(ภาพล่าง) ข้าวผัดต้มยำกุ้งฝีมือแต่ละทีม

โครงการนี้ยังเป็นการสร้างแรงจูงใจให้นักเรียนสนใจเข้ามาเรียนในสายอาชีพ โดยเฉพาะวิชาชีพทางด้านอาหารมากขึ้น เพราะมั่นใจว่าสำเร็จการศึกษาแล้วมีงานทำแน่นอน เนื่องจากมีความต้องการของตลาดแรงงานอย่างต่อเนื่องนั่นเอง

อีกส่วนหนึ่งเป็นการแข่งขันการทำอาหาร โดยคัดเลือกได้ 2 เยาวชนคนพันธุ์อาเป็นแชมป์ระดับประเทศ เป็นการสร้างสายสัมพันธ์อันดีระหว่างภาครัฐ เอกชนและสถานศึกษา และกิจกรรมสุดท้ายคือการดำเนินการส่งเยาวชนคนพันธุ์อาที่ได้รับการคัดเลือก 2 คนดังกล่าวให้เป็นตัวแทนประเทศไทยไปแข่งขันประกวดการทำอาหารในระดับประเทศที่ประเทศสหรัฐอเมริกาอีกด้วย

2.จัดงาน R Agri-Tech เทคโนโลยีเกษตรเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต งานนี้จัดเมื่อวันที่ 21-25 พฤษภาคม 2551 ที่ศูนย์วิศวกรรมเกษตร ต.บางพูน อ.เมือง จ.ปทุมธานี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสนับสนุนให้เกษตรกร นักเรียน นักศึกษา ตลอดจนประชาชนทั่วไปได้รับองค์ความรู้ ประสบการณ์ รวมไปถึงการแลกเปลี่ยนความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีด้านการเกษตร การเพิ่มผลผลิตเพื่อนำไปใช้ในการประกอบวิชาชีพด้านเกษตรกรรม และการดำรงชีพในชีวิตประจำวันตามแนวพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียงภายในงาน R Agri-Tech ได้นำเสนอนิทรรศการ การแสดงและสาธิตเทคโนโลยีเครื่องจักรกลเกษตรนวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์คิดค้นจากภูมิปัญญาของนักประดิษฐ์คนไทย

และนักศึกษาอาชีพเกษตร รวมทั้งเครื่องมือเครื่องจักรกลจากบริษัทผู้ประกอบการชั้นนำ

ในงานมีผลงานเกี่ยวกับเทคโนโลยีเครื่องจักรกลเกษตรฝีมือ “คนพันธุ์อา” กว่า 100 ผลงาน ชิ้นไฮไลท์คือ “ข้าวอัจฉริยะ” ของ นายฤกษ์ชัย จักขุรักษ์ โดยทำข้าวให้เป็น ปุ๋ยน้ำ ปุ๋ยอินทรีย์ และได้แก๊สหุงต้มอาหาร นอกจากนี้ยังมี เครื่องสีข้าวกลิ้ง เครื่องขุดหลุมปลูกพืชโดยใช้รถไถเดินตาม เครื่องผลิตปุ๋ยอัดเม็ดโดยไม่ต้องพลิกกลับ เครื่องแยกเมล็ดข้าวสาร เครื่องอัดเม็ดปุ๋ยอินทรีย์ เครื่องกะเทาะเมล็ดข้าวโพด เครื่องบดผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร เครื่องผสมดิน เครื่องย่อยชีวภาพ รถไถนาเดินตาม พลังงานมูลสัตว์ เครื่องหยอดเมล็ดพริก เครื่องหยอดเมล็ดข้าวโพด อุปกรณ์เก็บหอยเชอรี่ เครื่องผลิตปุ๋ยหมัก และก๊าซชีวภาพ ขลุบหมุนย่อยดินนา เครื่องหยอดข้าว เครื่องถั่วงา สัมควันไม้ทดแทนสารเคมี เครื่องผลิตไบโอดีเซลสำหรับชุมชน และเตาเผาเกลือ เป็นต้น

3. โครงการสร้างสรรค์คนพันธุ์อา เป็นโครงการที่มุ่งคัดเลือกนักเรียนอาชีวะทั่วประเทศ เพื่อเป็น Brand Ambassador (ประชาสัมพันธ์ภาพลักษณ์ใหม่ของการเรียนอาชีวศึกษา) โดยบริษัทอสมท จำกัด (มหาชน) และสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (สอศ.) ร่วมกันเฟ้นหานักศึกษาอาชีวะ จากทั่วทุกภาคของประเทศ ซึ่งสมัครเข้าร่วมโครงการกว่า 1,000 คน และคัดสรรให้เหลือเพียง 10 คน เพื่อหาสุดยอดคนพันธุ์อา ชาย-หญิง

ในการเป็น Brand Ambassador หรือเป็นตัวแทนนักศึกษา อาชีววะที่มีบุคลิกดี มีความสามารถในเชิงวิชาชีพ และเชิงสร้างสรรค์ เพื่อสร้างภาพลักษณ์ของสถาบันอาชีวศึกษา ที่มีอยู่ทั่วประเทศกว่า 400 แห่ง อีกทั้งยังเป็นการรณรงค์

เชิญชวนให้นักเรียนในระดับมัธยมศึกษาหันมาสนใจ ศึกษาต่อในสายอาชีววะมากขึ้น เพราะนักเรียนที่เรียนสาย อาชีววะสามารถนำความรู้และประสบการณ์ไปใช้ประกอบ อาชีพได้ทันที เรียนแล้วมีงานทำร้อยเปอร์เซ็นต์

คนพันธุ์อาที่สมัครเข้าร่วม “โครงการสร้างสรรค์คนพันธุ์อา”

โครงการสร้างสรรค์คนพันธุ์อานี้ได้จัดในปีแรก คือ พ.ศ. 2549 ปี 2 คือ พ.ศ. 2550 ปี 3 คือ พ.ศ. 2551 สำหรับปี พ.ศ. 2551 ได้ตัดสินรอบสุดท้ายได้ผู้ที่รับรางวัลชนะเลิศสุดยอดคนพันธุ์อา ฝ่ายชายได้แก่ นายรัฐพล รongพล จากวิทยาลัยเทคนิคร้อยเอ็ด รางวัลชนะเลิศสุดยอดคนพันธุ์อาฝ่ายหญิงได้แก่ นางสาวพัทธ์ธีรา เกษรสุริวงศ์ จากวิทยาลัยเทคนิคอุทัยธานี นอกจากนี้ยังมีรางวัล

มนุษยสัมพันธ์ดีเด่น รางวัลความคิดสร้างสรรค์ รางวัลคนพันธุ์อาพอเพียง รางวัลคนพันธุ์อาภาษาไทยดีเด่น อีกด้วย การประกวดสุดยอดคนพันธุ์อารอบสุดท้ายได้ทำการบันทึกเทปเพื่อผลิตเป็นรายการโทรทัศน์ นำไปเผยแพร่ ออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์โมเดิร์นไนน์ เมื่อวันที่ 19 และ 26 มีนาคม 2551

ผู้ที่ได้รับรางวัลชนะเลิศสุดยอดคนพันธุ์อาปี พ.ศ. 2550

ผู้ที่ได้รับรางวัลชนะเลิศสุดยอดคนพันธุอาปี พ.ศ. 2550

ผู้ที่ได้รับรางวัลชนะเลิศสุดยอดคนพันธุอาปี พ.ศ. 2551

คนพันธุอาปี 4 ได้ประกาศผลรอบตัดสินชิงชนะเลิศ สุดยอดคนพันธุอาปีเมื่อวันที่ 31 มกราคม 2552

โดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ จรินทร์ ลักษณวิศิษฏ์ เป็นผู้มอบรางวัล

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ จรินทร์ ลักษณวิศิษฏ์ มอบรางวัลผู้ชนะเลิศคนพันธุอาปี 2552

คนพันธุอาปี 5 นางสาวนริศรา ขวาลตันพิพัทธ์ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ได้เป็นประธาน แถลงข่าวโครงการ “สุดยอดคนพันธุอาปี” เมื่อวันที่ 4 ตุลาคม 2553 ณ โรงแรมเรดิตัน กรุงเทพมหานคร ว่า สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ซึ่งเป็น

หน่วยงานหลักที่รับผิดชอบจัดการศึกษาวิชาชีพ และผลิตกำลังคนระดับกลางที่ครอบคลุมเกือบทุกสายอาชีพ ร่วมมือกับกรมประชาสัมพันธ์ดำเนิน “โครงการสุดยอดคนพันธุอาปี” โดยรับสมัครนักเรียน นักศึกษาอาชีวศึกษา เข้าร่วมการแข่งขันทักษะวิชาชีพ เพื่อคัดเลือกสุดยอด

คนพันธุ์อามีสมรรถนะวิชาชีพ และความสามารถในการสื่อสาร ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของยุทธศาสตร์การปฏิรูปอาชีวศึกษา รวมทั้งเป็นการปรับภาพลักษณ์การอาชีวศึกษา และสร้างค่านิยมที่ดีต่อการเรียนสายวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง และถาวร นอกจากนั้นยังเป็นโอกาสที่จะได้ประชาสัมพันธ์ให้สาธารณชนได้เห็นว่าคุณภาพของการเรียนอาชีวศึกษาเน้นการเรียนปฏิบัติมากขึ้น เป็นระบบการเรียนที่มีคุณภาพ ผู้จบการศึกษามีโอกาสการทำงาน และมีรายได้สูงอีกด้วย เลขานุการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กล่าวว่า โครงการสุดยอดคนพันธุ์อามีได้ดำเนินการมาแล้ว 4 ปี ในปีนี้เป็นปีที่ 5 โดยคัดเลือกนักเรียน นักศึกษาอาชีวศึกษาจากสถานศึกษาทั้งภาครัฐและเอกชนจำนวน 805 แห่งเข้ารับการแข่งขัน โดยในปีนี้มีรูปแบบแตกต่างไปจากเดิมคือ นอกจากจะเน้นเรื่องบุคลิกภาพและการสื่อสารแล้วยังเน้นเรื่องสมรรถนะวิชาชีพ 7 สาขาวิชา ประกอบด้วย ช่างยนต์ ช่างไฟฟ้า โรงแรมและการท่องเที่ยว การตลาด การจัดสวนถาด การจัดดอกไม้ และการทำอาหาร นอกจากนี้ ได้ทำการสัมภาษณ์ความคิดเห็นและทัศนคติของศิษย์เก่าอาชีวศึกษาและประสบความสำเร็จในแต่ละ

สาขาวิชาชีพ เพื่อประชาสัมพันธ์ให้เห็นถึงความสำเร็จและความก้าวหน้าในการศึกษาวิชาชีพอย่างแท้จริง การแข่งขันแบ่งเป็น 2 ระดับคือ ระดับภาค แบ่งเป็น 5 ภาค ได้แก่ ภาคเหนือ ที่จังหวัดเชียงใหม่ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่จังหวัดอุบลราชธานี ภาคใต้ ที่จังหวัดสุราษฎร์ธานี และภาคกลาง ภาคตะวันออก และกรุงเทพมหานคร ที่จังหวัดกาญจนบุรี เพื่อคัดเลือกนักเรียน นักศึกษาที่ชนะการแข่งขันอันดับ 1, 2 และ 3 ใน 7 สาขาวิชาชีพ รวมภาคละ 21 คน เป็นตัวแทนเข้าร่วมแข่งขันระดับชาติ ในระดับชาติ รอบชิงชนะเลิศ นักเรียน นักศึกษาที่ได้รับคัดเลือกระดับภาค จำนวน 105 คน จะได้เข้ารับการฝึกอบรมด้านการสื่อสาร การพัฒนาบุคลิกภาพ และทำกิจกรรมทำความดีถวายพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เพื่อแสดงความจงรักภักดีในสถาบันพระมหากษัตริย์ รวมถึงกิจกรรมที่เป็นสาธารณประโยชน์ให้กับชุมชนและสังคม อาทิ ปลูกป่าเฉลิมพระเกียรติ ปล่อยปลา ปรับปรุงสาธารณสถาน เป็นต้น และคัดเลือกให้เหลือผู้ชนะในแต่ละสาขาวิชาชีพจำนวน 7 คน เข้าชิงชนะเลิศเป็นสุดยอดคนพันธุ์อามี

งานแถลงข่าวโครงการ “สุดยอดคนพันธุ์อามี” ปี 2553

โครงการนี้ยังได้ผลิตรายการโทรทัศน์ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับขีดความสามารถของนักศึกษาอาชีวะในแขนงต่างๆ เช่น คอมพิวเตอร์ การโรงแรม การบัญชี ฯลฯ และงานการคัดสรรเพื่อเฟ้นหาคนพันธุ์อามีในแต่ละภาค รวมทั้งตามไปดูวิถีชีวิตการเรียนการสอน จากวิทยาลัยต้นแบบ เพื่อให้ผู้ชมทางบ้าน โดยเฉพาะผู้ประกอบการ และนักเรียนที่กำลังมีแผนจะศึกษาต่อ ได้เห็นถึงความสำคัญของการศึกษาในสายวิชาชีพอีกด้วย

4.โครงการ “อาชีวศึกษาทำความดีถวายพระพี่นางฯ” ซึ่งเป็นโครงการที่นำเอาพลังของชาวอาชีวะที่มีความรู้ความสามารถจากสิ่งที่ได้เรียนมา ร่วมกันทำความดีให้กับชุมชนต่างๆ ทั่วประเทศ เช่น การทำความสะอาดสถานที่ราชการ วัด มัสยิด โบสถ์ การทำอาสาจรรย์นักเรียนประถม ในพื้นที่ที่โรงเรียนอาชีวะตั้งอยู่ การก่อสร้างฝายขนาดเล็กสำหรับชุมชนในภาคเหนือ การบริการประชาชน หรือซ่อมเครื่องยนต์ เครื่องใช้ไฟฟ้า ร่วมกับสำนักงานตำรวจแห่งชาติ เป็นต้น

5. โครงการเพิ่มคุณภาพเพิ่มโอกาสมีงานทำ เป็นโครงการที่มีความมุ่งหมายเพื่อเตรียมความพร้อมในการเข้าฝึกปฏิบัติงานในสถานประกอบการให้กับนักศึกษาอาชีวศึกษา พร้อมครูพี่เลี้ยงกว่า 3,000 คน ณ ศูนย์นิทรรศการไบเทค บางนา เมื่อวันที่ 4 มีนาคม 2551

โครงการนี้ได้จัดขึ้น โดยสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา มีวัตถุประสงค์เพื่อให้นักเรียนนักศึกษาในเขตพัฒนาเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนใต้ได้รับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการฝึกปฏิบัติงานจากสถานการณ์จริงในสถานประกอบการ ได้รับทราบข้อมูลเกี่ยวกับสถานประกอบการ ข้อมูลสวัสดิการต่าง ๆ กระบวนการผลิตด้วยเทคโนโลยีที่ทันสมัย ความก้าวหน้าในการจัดการเรียนการสอนด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี รวมทั้งมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ ทักษะในการปฏิบัติงาน และการปรับตัวเข้ากับบุคคลอื่น อันจะส่งผลต่อโอกาสในการเข้าทำงาน

ผู้เข้าร่วมอบรมประกอบด้วยครู นักเรียน นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.) และประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ชั้นปีสุดท้ายจากสถานศึกษาในเขตพัฒนาเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้จำนวน 2,871 คน แบ่งเป็นผู้บริหาร ครู 171 คน นักเรียน นักศึกษา 2,700 คน จากจังหวัดปัตตานี 1,342 คน จังหวัดยะลา 984 คน จังหวัดนราธิวาส 545 คน โดยโครงการนี้จัดขึ้นสำหรับนักศึกษาอาชีวศึกษาในพื้นที่พิเศษ ซึ่งที่ผ่านมาไม่สามารถดำเนินการจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ เนื่องจากประสบปัญหาความไม่สงบในพื้นที่ ส่งผลกระทบต่อบรรยากาศการเรียนการสอนและการฝึกปฏิบัติงานในสถานประกอบการ โดยได้รับการสนับสนุนจากสถานประกอบการจำนวน 30 แห่ง ในพื้นที่เขตกรุงเทพมหานคร และปริมณฑล จังหวัดชลบุรี ระยอง พระนครศรีอยุธยา ราชบุรี เพชรบุรี และนครราชสีมา เป็นแหล่งเรียนรู้ และฝึกปฏิบัติงาน

6. โครงการ “ศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน” (fix it center) เป็นโครงการช่วยซ่อมเครื่องมือทำมาหากิน และ

เครื่องใช้ในครัวเรือนของประชาชนในชุมชน ซึ่งมีจำนวน 500 ศูนย์ ผุดขึ้นตามองค์การบริหารส่วนตำบลเมื่อปีงบประมาณ 2548 เวลานี้มีผู้มาใช้บริการกว่า 5 แสนคน ซ่อมไปกว่า 6 แสนรายการ และในปีงบประมาณ 2551-2554 ได้เพิ่มงานดูแลสุขอนามัยพื้นฐาน เพิ่มมูลค่าสินค้า และบริการในชุมชน ภายใน 3 ปี จะตั้งศูนย์นี้ให้ครบ 8,000 ตำบล

7. โครงการ “อาชีวศึกษาร่วมด้วยช่วยประชาชน” เป็นโครงการที่มีความมุ่งหมายเพื่อรณรงค์ด้านความปลอดภัยบนท้องถนนแก่ผู้ใช้รถใช้ถนนในช่วงปีใหม่ และสงกรานต์ ด้วยกิจกรรม “ตรวจรถก่อนใช้ ปลอดภัยแน่นอน” โดยเปิดโครงการบริการตรวจเช็คเครื่องยนต์ ในช่วงเทศกาลปีใหม่และเทศกาลสงกรานต์ตลอด 24 ชั่วโมงบนเส้นทางสายหลักและสายรองทั่วประเทศ นอกจากนี้ช่วยลดอุบัติเหตุจากการจราจรแล้ว ยังเป็นการส่งเสริมให้นักศึกษาที่เรียนทางด้านเครื่องยนต์ ช่างไฟฟ้า อิเล็กทรอนิกส์ ได้ฝึกปฏิบัติงานภาคสนามจากสภาพความเป็นจริงอีกด้วย งานบริการอาสาของนักศึกษาอาชีวศึกษา มีตั้งแต่การตรวจสอบไส้กรอง เต็มน้ำกลั่น ตรวจสอบระดับน้ำมันเครื่อง การทำงานของระบบไฟฟ้า ระบบเบรก สภาพยาง ความดันของลมยาง และโซ่ข้อับ เป็นต้น

8. จัดทำนิตยสาร R-Magazine สารคนพันธุ์อา ซึ่งเป็นสื่อประชาสัมพันธ์ที่สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จัดทำขึ้นเพื่อประชาสัมพันธ์งานของอาชีวศึกษา และเพื่อเป็นสื่อกลางระหว่างท่านผู้อ่านกับผู้บริหาร ครู นักเรียน นักศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาทั่วประเทศ ได้จัดทำฉบับปฐมฤกษ์เมื่อเดือนพฤศจิกายน 2553 มีบทความที่เกี่ยวกับคนพันธุ์อา เช่น มีคอลัมน์คนพันธุ์อา กล้าพันธุ์ใหม่ เป็นบทความเกี่ยวกับความสำเร็จของคนพันธุ์อา คอลัมน์ครูพันธุ์อา เป็นบทความเกี่ยวกับครูอาจารย์ที่มีผลงานเด่นเป็นที่ยอมรับของสังคม และมีคอลัมน์อื่นๆ ที่เกี่ยวกับงานอาชีวศึกษาที่น่าสนใจหลากหลาย เป็นนิตยสารที่แจกฟรีให้สถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สถานศึกษาอื่นๆ และแนบไปกับหนังสือพิมพ์ที่ขายในท้องตลาดด้วย

นิตยสาร R-Magazine สารคนพันธุ์อา ฉบับที่ 1 (ฉบับปฐมฤกษ์)

นอกจากนี้ยังมีโครงการอื่นๆอีกหลากหลายเช่น โครงการ “อาชีวะร่วมใจ ต้านภัยหนาว” โครงการ “ตู้หนังสือเพื่อน้อง” โครงการ “บ้านน้ำใจ” โครงการ “ศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน เป็นต้น

นายวีรศักดิ์ วงษ์สมบัติ อดีตเลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ซึ่งเป็นผู้คิดเรื่องของ “คนพันธุ์อา” ขึ้น ได้เกษียณอายุราชการแล้วเมื่อวันที่ 30 กันยายน 2551 นายเจดีย์วอยู่เสมารักษ์ ได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งเลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา แทน ได้กล่าวถึงโครงการดีๆ ของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาว่าจะให้ดำเนินการต่อ แต่ต้องทำอย่างคุ้มค่า ไม่เป็นการดำเนินน้ำพริกละลายแม่น้ำ เช่น คนพันธุ์อา ต้องปรับให้เป็น คนพันธุ์อายุคใหม่ คือต้องเรียนเก่งด้วย ส่วนการจัดการเรียนการสอน จะขอให้เน้น 3 เรื่องด้วยกัน คือ

1. เด็กที่จบออกมาต้องมีคุณภาพและมีคุณธรรม ในวิชาชีพ ตลอดจนครูและผู้บริหารสถานศึกษาก็ต้องมีคุณภาพ
2. หลักสูตรและวิธีวัดและประเมินผล ต้องมีมาตรฐาน
3. ผู้เรียนต้องมีงานทำอย่างมั่นคงเมื่อสำเร็จการศึกษา

ต่อมาเมื่อ ดร.พรหมสวัสดิ์ ทิพย์คงคา เข้ามาดำรงตำแหน่งเลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เมื่อเดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2552 ก็ได้ดำเนินการโครงการคนพันธุ์อาอย่างต่อเนื่อง ล่าสุด ดร. ศศิธรา พิชัยชาญรงค์ เข้ามาดำรงตำแหน่งเลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เมื่อเดือนมิถุนายน 2553 ก็ได้ดำเนินการโครงการคนพันธุ์ อาอย่างต่อเนื่องเช่นกัน

ดร. ศศิธรา พิชัยชาญรงค์ เลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

จึงน่าจะเชื่อได้ว่า สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาคงจะดำเนินการ “คนพันธุ์อา” ให้เป็น “คนพันธุ์อายุคใหม่” ต่อไปไม่หยุดยั้ง

แนวทางสำหรับการพัฒนา “คนพันธุ์อา”

ศาสตราจารย์ ดร.จิระ หงส์ดารมภ์ เลขานุการมูลนิธิพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ระหว่างประเทศ ได้เสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนาอาชีวศึกษาว่า การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เป็นเรื่องสำคัญ โดยเฉพาะปัจจุบันคนไม่ค่อยให้ความสนใจในการเรียนอาชีวศึกษาเท่าไรนัก ทั้งๆ ที่ในตลาดแรงงาน “อาชีวะ” เป็นกลุ่มบุคคลที่มีความสำคัญและเป็นที่ต้องการของตลาด ดังนั้นผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายควรให้ความสำคัญกับการพัฒนา “คนพันธุ์อา” ให้มากยิ่งขึ้น

แนวทางสำหรับการพัฒนา “คนพันธุ์อา” มีดังนี้

1. ควรมองการเรียนอาชีวศึกษาให้เป็นอาชีพอิสระมากขึ้น ไม่ใช่คิดถึงการเป็นมนุษย์เงินเดือนอย่างเดียว
2. ควรมีการเรียนรู้การใช้ภาษาต่างประเทศในระบบอาชีวศึกษาให้มากขึ้น
3. ควรมีการสร้างความสุขและความพอใจและภูมิใจในอาชีพทางสายอาชีวศึกษา

4. ควรมีการปลูกฝังหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
5. ควรมีความเข้าใจว่าตลาดแรงงานเปลี่ยนแปลงอย่างไร ควรพัฒนาคุณภาพแรงงาน และบริการให้สอดคล้องกับตลาดให้มากยิ่งขึ้น

6. สมาชิกอาชีวะ ควรจะให้ความสนใจการพัฒนาบทบาทเรื่องสร้างทรัพย์สินทางปัญญาให้มากขึ้น สามารถช่วยให้อยู่รอด และสร้างรายได้เปรียบจากโลกาภิวัตน์ได้

สรุป

นักเรียนนักศึกษาที่เรียนสายอาชีวศึกษาตาม “โครงการคนพันธุ์อา” นี้ นับว่าได้รับการฝึกหัดในภาคปฏิบัติเป็นอย่างมาก โดยจะฝึกให้เรียนไปด้วยทำงานไปด้วย คือ การเรียนการสอนจะมุ่งพัฒนาคุณภาพอาชีวศึกษาค้นคว้า “ปรับวิธีเรียน เปลี่ยนวิธีสอน ปฏิรูปวิธีสอบ” เมื่อประเมินผลในภาพรวมพบว่าเมื่อนักเรียนนักศึกษาสำเร็จการศึกษาแล้วสามารถนำความรู้และประสบการณ์ไปใช้ในการประกอบอาชีพได้ทันที จะประกอบกิจการส่วนตัว หรือจะประกอบอาชีพอิสระก็สามารถทำได้อย่างมั่นคง จึงกล่าวได้ว่าโครงการคนพันธุ์อาได้ผลเป็นที่น่าพอใจ สมควรจะดำเนินต่อไปอย่างยิ่ง

หวน พันธุ์พันธ์

บรรณานุกรม

“คนพันธุ์อาเมื่ออาชีพสู่ครัวโลก ประกาศศักยภาพอาชีวศึกษาอาหารไทย,”

จาก <http://www.kruthai.info/board03/show.php?Category=news&No=1202>

สืบค้นเมื่อวันที่ 2 ตุลาคม 2551.

โครงการประกวดสุดยอดคนพันธุ์อาปีที่ 4 ระดับประเทศ (รอบชิงชนะเลิศ)

จาก http://www.nwvoc.ac.th/pictures/pic-R-4/SANY4634_resize_JPG_view.htm

สืบค้นเมื่อวันที่ 19 สิงหาคม 2554.

“โครงการสร้างสรรค์คนพันธุ์อา ปี 3,”

จาก <http://www.bkf.ac.th/R-Chee-Wa1.html> สืบค้นเมื่อวันที่ 2 ตุลาคม 2551.

“ครบรอบ 70 ปี สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา,” มติชนรายวัน. ฉบับวันที่ 19 สิงหาคม พ.ศ. 2554

หน้า 23.

จूरรัตน์ บินหะซัน. “ค้นหาตัวแทนคนพันธุ์อา ภาพลักษณ์อาชีวะรุ่นใหม่ รู้ลึก รู้จริง,” มติชนรายวัน.

ฉบับวันที่ 7 มีนาคม 2551 หน้า 23.

“แถลงข่าวโครงการ “สุดยอดคนพันธุ์อา”

จาก <http://www.sasithara.com/index.php?lay=show&ac=article&Id=539232035&Ntype=1>

สืบค้นเมื่อวันที่ 19 สิงหาคม 2554.

นัยนา ปัตตพงษ์ “ยุทธศาสตร์การแก้ไขพฤติกรรมที่เป็นปัญหาของนักเรียนนักศึกษาอาชีวศึกษา”

จาก <http://www.plvc.ac.th/~myproject/datap/26/2.pdf>

สืบค้นเมื่อวันที่ 27 พฤศจิกายน 2551.

บางกอกเกียน “น้ำใจชาว “อาร์” มติชนรายวัน. ฉบับวันที่ 22 ธันวาคม พ.ศ. 2551 หน้า 21.

“ประมวลภาพสร้างสรรค์คนพันธุ์อา”

จาก http://www.pvc.ac.th/9/Dec2549/image/img251249/IMG_3636.html

สืบค้นเมื่อวันที่ 4 พฤศจิกายน 2551.

“เปิดโครงการเรียลลิตีคนพันธุ์อา ปี 4 เพื่อเฟ้นหานศ.อาชีวะเพื่อเป็น Brand Ambassador”

จาก <http://www.rakdara.com/overview.php?c=10&id=3172> สืบค้นเมื่อวันที่ 14 ธันวาคม 2551.

“เผยผลวิจัยปัญหาการศึกษาไทยปี”49-50 บัณฑิตตกงานอื้อ-ชงปรับสอบเข้ามหาวิทยาลัย” มติชน

ฉบับวันที่ 16 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2551, หน้า 22.

“พบแล้ว...ตัวแทนคนรุ่นใหม่ สุดยอดคนพันธุ์อาปี 3,” มติชนรายวัน. ฉบับวันพุธที่ 19 มีนาคม 2551, หน้า 7.

“สร้างคนพันธุ์อาที่มีอาชีพสู่ครูไทยทั่วโลก ดอกย้ำศักยภาพ นศ.อาชีวะด้านอาหารไทย,” มติชนรายวัน.

ฉบับวันที่ 10 กันยายน 2551, หน้า 18.

“สอศ. ชวนเที่ยวงาน R Agri Tech ชมผลงานคนพันธุ์อา”

จาก http://news.sanook.com/entertain/entertain_239709.php

สืบค้นเมื่อวันที่ 2 ตุลาคม 2551.

“สอศ. ส่งศักดิ์เด็กหูลุกระบบร่วมแสนคน,” ไทยรัฐ. ฉบับวันเสาร์ที่ 18 ตุลาคม 2551.

“สัมภาษณ์พิเศษ ‘วีระศักดิ์ วงษ์สมบัติ ฮีโร่ คนพันธุ์อา’ ผู้พลิกโฉมอาชีวศึกษา” คมชัดลึก.

ฉบับวันศุกร์ที่ 26 กันยายน พ.ศ. 2551.

สุทธาสินี จิตรกรรมไทย. “คนพันธุ์อา สู่ครัวโลก อีกก้าวของนักศึกษา อาชีวะ,” มติชนรายวัน.

ฉบับปีที่ 31 ฉบับที่ 11149 วันที่ 18 กันยายน พ.ศ. 2551.

สุรัตน์ จันเข้ม. “วาดฝัน คนพันธุ์อา ก้าวไกลสู่ ครัวโลก”

จาก http://www.komchadluek.net/2008/09/25/x_lady_i001_222600.php?news_id=222600

สืบค้นเมื่อวันที่ 2 ตุลาคม 2551.

“อาชีวะติวเข้มคนพันธุ์อาจาก 3 จังหวัดชายแดนใต้ เตรียมความพร้อมเข้าสู่สถานประกอบการ”

จาก http://www.vec.go.th/iscripts/cmview.php?doc=doc/g0002/u0008/070351_south.htxdoc=doc/g0002/u0008/120351_moe-moac.htx

สืบค้นเมื่อวันที่ 2 ตุลาคม 2551.